

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : : 202. szám. : : : :

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szövegekért és nyilttér 1.50 Dinár, rendes 1.— Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. augusztus 19.

34. Szám.

Radics István temetése.

A horvát fővárosban, Zágrebben vasárnap megint nagy temetés volt. A horvát Parasztotthon az Akadémia téren ismét mély gyászba kelett vonni, mert rövid időre ide költözött a június 20-iki gyilkolás harmadik áldozata: ezuttal maga a vezér: Radics István. Június 20.-a óta küzdött Radics a halállal, de sem az orvosi tudomány, sem pedig az ő szervezete nem bírta leküzdeni a szenvedéseket, amelyeket amugy is beteges testében a gyilkos golyó csak még fokozott s a horvát parasztpárt vezére e hó 8.-án este 5 perccel kilenc óra előtt meghalt Zágrebben a saját villájában. A boncolás és bebalzsamozás után elvitték a vezért a Parasztotthonba s ott tették ravatalra s innen temették el vasárnap délelőtt tíz órakor.

Radics a horvát nép halottja volt, megsiratta egész Horvátország s meggyászolják az összes délszlávok. Valóban megdöbbentő az a nagy részvét, amely Radics halála alkalmával Zágrebben nyilvánult. Az ország minden részéből rengeteg nép özönlött a horvát fővárosba, hogy az elhunyt ravatala előtt egy pillanatra megjelenhessen, s a végtisztességen résztvehesen. A temetésre vagy háromszázötvenezer ember jött el, úgy hogy Zágreb minden utcája és tere tömve volt a szabad ég alatt tanyázó néptömegekkel már a megelőző napon és éjjelen.

A nép képviseltek beláthatatlan tömegei jöttek el a temetésre szakadatlanul befutó különvonatokon, s ez a regeteg tömeg mégis a legnagyobb rendben vett részt a temetésen.

A rendet maguk a parasztpárti különféle szervezetek tartották fenn. Ugyancsak ezek szolgáltatták a diszórsegeket a ravatal körül. Ezekre megy a száma a külföldről és a belföldről érkezett részvénytilatkozatoknak és táviratoknak, melyek a gyászoló családhoz — avagy a parasztdemokrata klubhoz érkeztek. A kormány és a beográdi parlamenti pártok részvénytilatkozatai vissza lettek utasítva s a parasztdemokrata párt vezetőségének intézkedése folytán Beográdból a temetésre nem jöhetett el senki sem.

Ófelsége a Király ezüst koszorut küldött a ravatalra s a temetésen a zágrebi hadtestparancsnoktól képviseltette magát, kit a temetésen két adjutánsa kísért. A koszorut a temetésen négy királyi gárdista vitte. Két ezerre megy a többi koszoruk száma, amiket a halott vezér kapott. Volt egy tövis koszoru is, amelybe bele volt foglalva az a gyilkos golyó, amelyet az orvosok Radics testéből vettek ki s amely őt megölte.

A temetési szertartást dr. Bauer Antal zágrebi érsek végezte fényes papi segédlettel s a temetés ideje alatt Zágreb összes harangjai zúgtak.

A temetés folyamán vagy harminc gyászbeszéd hangzott el, egy sem tartott tovább három percnél. A KDK. nevében Pribicevics Szvetozár beszélt. A HSS. nevében Dr. Maček mondott megható bucsuztatót.

Azután elindult a husz kilométer hosszú menet a Mirogoj nevű temetőbe, ahol pihennek már Radics Pavle és Dr. Baszaricsek. Azután még egy miatyánk hangzott el Radics lelke üdvéért s az utolsó rövid bucsuztatót elmondta a HSS alelnöke Valečić.

Az összes szertartások eltartottak este hat óráig, miután is a tömeg teljes rendben elvonult a temetőből s megkezdődött az idegenek elutazása. Zágrebben alig maradt vissza vagy tizenöt-ezer idegen, a többi elutazott, hogy megvigyék a híret Horvátországnak és a Prekói vidékeknek minden részébe, hogy miképpen temette el a horvát nemzet az ő nagy Fiát: Radics Istvánt.

Radics István utóda.

Radics halála után Beográdban felmerült az az eszme, hogy a horvát parasztság eggyüttérzése most megrendült, szét fog tagozódni. De a nagyszerű temetés s a zágrebi horvát szabor helyiségében megtartott horvát képviselők összes ülése ép az ellen-

kező bizonyítékot szolgáltatotta! Új elnököt választottak egyhangulag dr. Vladko Macsek személyében, aki ezután a KDK elnöke is lesz s a HSS-nek mint pártnak nem is lesz külön elnöke.

A képviselők megfogadták esküvel, hogy ezután is Radics Stefán politikáját fogják követni s még halála után is őtet tekintik elnöküknek. Az elnöki teendőket pedig az első alelnök Dr. Macsek intézi.

POLITIKAI ÉLET.

Kanada miniszterelnöke King, szintén Európába jön, hogy aláírja a Kellog féle békepaktumot.

Olaszország és Abesszinia döntő bírósági és barátságai szerződést kötöttek.

Románia helyzete egyre sulyosabbá válik. Az idei első félévi költségvetési hiány hat milliárd és négyszáz millió lei. A petroleum panama ügyébe magas állású emberek és képviselők vannak belekeverve, de a belügyminiszter ezeket bántani nem engedi.

Brüsszelben megnyílt a nemzetközi szocialista kongresszus. A kongresszuson követelik a népek önrendelkezési jogát, a Rajna vidék kiürítését, elítélik a kommunizmust és a fasizmust. A fegyveres leszerelésről azt mondják, hogy az csak üres fogadkozás, mert annak ellenére valamennyi állam erősen fegyverkezik. Brüsszelben óriási munkás tömegek tüntettek, de rendzavarás nem történt.

Kínában újra kitör a polgár háború. Mandzsuria háborúra készül a Nankingban székelő kormány ellen.

A román kormány megegyezést ajánlott fel az ellenzéknek, amit a parasztpárt elnöke: Manin nem fogadott el, mert követelik a mostani politikai és társadalmi viszonyok teljes megváltoztatását. Erre a kormány újra elhatározta, hogy erélyesebben lép fel az ellenzékkel szemben.

Az angol-francia katonai megegyezést Olaszország nem tartja alkalmasnak arra, hogy ezután leszerelésről lehessen tárgyalni.

Chamberlain angol külügyminiszter hosszabb sa-

badásra megy, mert nem akar részt venni a Kellog paktum aláírása alkalmával azokon a megbeszéléseken, a melyek a német, Rajna vidék kiürítésére vonatkoznak. Utódja lord Cushendon lesz, ki szintén németellenes érzelmeiről ismeretes.

Japán ultimátumot nyújtott át Pekinkben, melyben tiltakozik a fennálló szerződések egyoldalú felbontása ellen s kijelenti Japán érdekeit erélyes rendszabályokkal is hajlandó megvédeni.

Németország megszállott területén nagy arányú francia kémkedésnek jöttek a nyomára. Hadi- és gyártási titkokat akartak megszerezni, de a rendőrség ébersége miatt a dolog nem sikerült.

Vatikán hivatalos lapja azt írja és sok adattal bizonyítja, hogy Mexikóban, Obregon leendő elnököt a mostani elnök Calles gyilkoltatta meg bérencekkel s az esetnek olyan helyzetet teremtettek, mintha a katolikusok követék volna el a gonosztettet.

Jugoszlávia és Olaszország a nettunói konvenciók ratifikálása után fog a barátsági szerződés meghosszabbításáról tárgyalni. Lehet, hogy majd ekkor a kötendő barátsági szerződés egészen más alapokon fog létesülni a két állam között.

A amerikai munkás szövetség kimondotta, hogy nem állít külön elnökjelöltet. Egy másik határozatban kimondották, hogy kommunistákat kizárják a szakszervezetekből.

Amerika nem járul hozzá, hogy Szovjetország is aláírja a Kellog-féle béke paktumot. Ez Oroszország határozott visszautasítását jelenti, sőt oroszországi vélemény szerint ez arra irányul, hogy Oroszország ellen egy támadó szövetség létesüljön s az egész egy bekerítési politika.

Ausztriának Németországhoz való csatolása mellett újabb manifesztáció volt Berlinben a veimári alkotmány ünneplése alkalmából. A Reichstagban dr. Radbruch volt igazságügyminiszter nagy beszédet mondott Müller kancellár és Hindenburg marsall köztársasági elnök előtt. A szónok bejelentette, hogy itt az az idő, amidőn Ausztria szabad

akarataból fog csatlakozni a nagy német köztársasághoz, mert hiszen ez a szabad elhatározási jog minden népre érvényes. Erre a beszédre ez alkalommal hivatalosan senki sem válaszolt.

Franciaországban nagy föltűnést keltett ez a manifesztáció éppen most a Kellogg paktum aláírása előtt s valószínű, hogy a Népszövetség szeptemberi ülésén Genfben erről már lesz szó. Azt írják a francia lapok, hogy mindez csak azért történik, hogy Németország közép Európában régi hatalmát egy erős köztársaságban újra megalapíthassa.

Politikai szemle.

Miután úgy a parlament, mint az egyes parlamenti klubok Radics István halála felett érzett gyászuknak méltó módon kifejezést adtak, a beográdi politikai életben megindult a további tevékenység.

Radics halála ugyan nagy politikai megrázkódtatást okozott, de ennek külső nyomai — legalább Beogradban, — látszólagosan kezdenek elsimulni.

Zágreb s általában az egész horvát nép ezekben a napokban olyan méltóságosan komoly s a nagy gyászhoz mért higgadt magatartást tanusított, hogy a horvát nép vezérei meg lehetnek ezzel a fegyelmezettséggel elégedve.

Éppen ez a helyzet tette lehetővé a parlamentnek, hogy munkáját fennakadás nélkül folytathassa.

Időközben a földműves párt is felhagyott obstruálásával, mert több kérésére a kormánytól ígé-

retet nyert, hogy azok meghallgatásra fognak találni. Így aztán a parlament befejezte a deklarációs vitát is, melynek zárásával a nemzetgyűlés a kormánynak bizalmát szavazott.

Kiadta a nemzetgyűlés a bíróságnak a gyilkos Racsics Punitát, tehát már semmi akadálya nincs annak, hogy ez a szerencsétlen ember bírái elé állhasson. Két társának: Popovics Toma és Jovanovics Dragutin Lune képviselőknél ügyéről a mentelmi bizottság szintén megtette jelentését, s arról a parlament szintén határozni fog.

Fontos eseményként kell megemlíteni, hogy a pénzügyi bizottság alelnöke, aki lelkes támogatója a kormánynak: Setyerov Szlavkó, lemondott erről a tisztségéről. Lemondó levelében igen súlyos okokat hoz fel a pénzügyi gazdálkodást illetően s miután konstatálja, hogy a helyzet javulására kilátás nincsen s a pénzügyi bizottság nem teljesítheti azt a hivatását, amit az ország pénzügyi helyzete ma megkíván. Ő inkább lemond állásáról, de a bizottságnak azért tagja marad.

Setyerov Szlavkó alelnök kijelenti, hogy ilyen munkáért és a pénzügyek ilyen vezetéseért felelősséget vállalni nem akar, inkább tisztségéről lemond. A lemondó alelnököt hiába kapacitálták, hogy vonja vissza lemondását s maradjon helyén, ő erre nem volt hajlandó, s ő lemondását szóbelileg is még jobban megerősítette, hangsúlyozta, hogy *egyszer már utját kell állni a hitelek jóváhagyásának.*

Ez a lemondás politikai körökben igen nagy feltűnést keltett s egy radikális képviselő ki-

is jelentette, hogy *e mögött rejlik valami.*

Néhai Radics István helyébe a parlamentbe be fog jönni Krkics Matkó, kinek mandátuma már is ratifikálva van.

Vágyakozás.

Sokan vannak körülöttem.
Ismerősök, barátok
Kérdezzetik nyakra főre,
A jövőtől mit várok?

Hova vágyik a kis gyermek?
Az anyai kebelre!
Hova vágnak a felnőttek?
A rózsás szülőföldre!

Szülő falum szép temploma
Szeretnélek meglátni,
Lenne akkor nagy vigalma
A szívemnek dobogni!

RUZSA FERENC.

HIREK.

— Záróra rendelet. A szociálpolitikai miniszteri rendelet szerint az üzletek nyitása és zárása a következőképpen végzendő. Nyitva vannak *hétköznapon*: 1/2 8—1/2 13-ig, 14—19 óráig. A déli pihenő alatt 1/2 13—14 óráig tilos az áruk eladása. *Vasárnapokon*: 1/2 8—1/2 10-ig. Ünnepeken: *Egész nap zárva tartandók*: dec. 1. és 17.-én, Újév napján, három királyok, nagypéntek és urnapján. Karácsony, husvét és pünkösd vasárnapján *Csak délelőtt zárva tartandók*: Vidov,- Ciril és Metod napján. *Csak délután zárva tartandók*: Áldozó csütörtökön, Péter—Pál Nagy Boldog Asszony és Bol-

dog Asszony Fogantatása napján. A kereskedő urak e rendeletet egyenként megkapják s ehhez szigorúan alkalmazkodjanak, különben a 37. sz. rendelet és a munkás biztosítási törvény 13. §-a értelmében büntetve lesznek.

— Elhalálozás. Hirschl Karolina, született Klein, 74 éves korában aug. 13-án hosszú betegsége után elhunyt; 15.-én lett a a murszka-szobotai sirkertben örökös nyugalomra helyezve. Béke poraira! Széleskörű rokonsága fogadja ezuton legőszintébb részvétünket.

— Ifjusági szini előadás. A kapornaki ifjuság műkedvelő csoportja 1928. évi aug. 12.-én a Pongrác-féle vendéglő, kerthelyiségében Könye Dezső és az alantiek közreműködésével szinielőadást rendezett. Színpadra került a „Lány csel” című vígjáték 3 felvonásban, melyben kitűnően szerepeltek: Skerliák Ferenc, Luthár Ödön és Könye Karolin, továbbá Varga Sándor, Krányec Katica, Pongrác Irena, Buki Irén, Kovács Teréz, Gujtman Béla, Könye Géza és Kovács József. A rendezőség ezuton mondóhálás köszönetet a nagyjérdemű közönségnek kiválóképpen a hodosi intelligenciának szives pártfogásáért. K. D.

— Köszönetnyilvánítás. Az Izraelita nőegylet köszönettel nyugtázza a 100 D., melyet a Gremium bold. Hirschl Karolin ur asszony halálakor koszoru megváltás címén az egyletnek adományozott.

— A Kisantant regülő versenyé 8.-án reggel kezdődött Prágában. A verseny Prága—Krakkó, Varsó, Lemberg, Zágreb és Brünnön át vissza Prágába

Az igények csökkentése.

(Polytatás.)

Ha a világon mindenki ilyen lenne, akkor megszűnne minden haladás; nem kell rádió, távolbalátás, villanyvilágítás, képzett állatorvos, jó husvizsgáló, jó cipő, repülő gép. Ezek a kis igényű nem művelt emberek a haladás visszarángatói, ezek mindenkit megszólítanak: »Minek azon a cseléd lányon a selyem harisnya? Minek annak az urnak a szájában a nyolc dináros szivar? Az ilyenek szólják meg azt, aki más nyelven is tud beszélni mint az övé, az ilyen mondja, az auton érkeztéről irigységéből, csudálkozva, gyorsan: »Börténkéje van, lakk cipője van, und a Zahnbürsti hat er a das Sau!« Csakis a nem művelt emberek irigyek! A versengést ne tessék az irigységgel összekeverni vagy párányba venni! Aki nem teheti (elég sajnos, hogy nincsen annyi pénze) az úgy sem teszi. Az országot vezető férfiaknak azon kell lenni, hogy azt mindenki megtehesse, mert azoknak kell arra törekedni, hogy az ország jó-

létének általános nivóját minél magasabbra emeljék. Így gondolkozott az a nép vezér is, aki azt mondta: »Azt akarom, hogy a legszegényebb konyháján is csibehus rotyogjon a fazékban.« Ezzel nagyon sok és az van mondva, annyi pénz legyen, olyan gazdaggá váljék az ország, hogy mindenkinek csibehusra is teljék és lehessen is igénye.

Mindenki tudja, hogy a mai baklok csak amiatt vannak, hogy akik élni és ezzel másokat éltetni tudnak és tudtak, elfogyott a pénzük, mert az állam a rossz gazdálkodása miatt frisset nem juttathat. Magának sincsen. Akik pedig pénzimádók, azok sajnálnak élni, a szájuktól megvonják, a kellemesebb, finomabb ételt, italt, a szemüktől a legszebb látványosságokat, a fülüktől a legszebb zenét (a harmonika is jó neki) és éneket, nem adnak hangvívó, hangutatózó (hangraktározó) gépekre, a virág és parfüm illatára, az ötödik érzékszervükre: a tapintásra, a kellemes tapintásért egy dinárt sem.

Az ilyen ember halom pénze mellett lemond minden kellemességről. Télen a kellemesen fűtött szoba, nyáron

a hűsítő berendezésű hely, ventilátorokkal, könnyen illanó illatos pára készítővel, nem szűk fájdalom okozó, hanem tudományos (bonctani és hygienás) alapon készült cipő, ruha, stb. fürdő, zuhany, légyfogó papiros, egy jó ruganyos tiszta, széles, hosszú, féregmentes, kellemes ágy, amelyben az ember a fél életét leéli stb. stb. mind a bőrnek szánt kellemességek, amelyet senki magától meg ne vonjon. (Aki teheti.)

Ilyen grófokat kell teremteni a kormány embereinek, nemcsak sokat, hanem mindenki legyen ilyen, s mindenkinek legyen sok a pénze, akkor nem lesz kommunista, akkor nem lesz rablás, betörés, gyilkolás, nem lesz szegény ember, akkor nem lesz pénzimádó, pénzügyítő, hanem lesz pénzszaporító. Annak a pénze hasznos, kulturális célokat fog szolgálni. (Nem mint ma az amugy is szegény embernek kizsákmányolására fordítják a pénzt). Annak a pénze forogai fog, hogy más is megélhessen belőle. Vidámabbak lesznek az arcok, felesleges lesz a nagy adó, és ezzel minden felesleges kiadás megszűnik. Nem lesz senki sem vallási vagy nemzetiségi fanatikus. Bolond

ugyan mindig volt, mindig lesz. Akkor is lesz majd ojjan, aki azt akarja, hogy mindenki tudjon az ő nyelvén, melyet ő beszél; aki megkívánja, hogy az írásban nagy betűket is használjanak, holott a beszédben éppen úgy ejtjük ki őket, mint a kis betűket; színtudgy a divat bolondja, aki nem reklám céljából, (mert akkor mindenki másképpen öltözködne) hanem tisztán majmolásból olyan formán öltözködik, mint egy másik; sötét szemüveget vise, mint egy másik, pedig egészséges a szeme, nem bántja őt az erős fény; cikornyásan válogatott szavakkal beszél, affektál, gögösködik, nem azért, hogy másnak szórakozást, mulatságot okozzon és hogy másokat megnevettesen, hanem mert nem természetes eszü. A fogát piszkálhatja, akkor a miniszter. Nem lesz dolga. Mindenki tehet amit akar, észszerűtlen senki nem fog elkövetni.

Fejlesszük az igényeket azért is, hogy szűnjön meg az a közmondás: »mondj igazat, betörök a fejed«. A szólás szabadsága ne csak névleg, de tényleg is meg legyen.

(Végo.)

irályult. 9-én délfele nálunk Prekmurje felett is lehetett látni több átrepülő gépet, melyek Prága felé haladtak. Egy gép különösen alacsonyan szállott, s ez valószínűleg román gép lehetett.

— Tragédia a gőzfürdőben. Sztárfutakon a gőzfürdőbe mentek fürdeni együtt Antonievics Ljubica cserevici gazdag leány és barátja Brankov Mari. A fürdőben valami rossz szénkályhával melegítették a vizet s a szerencsétlen lányok nem vették észre, hogy széngáz árad ki s elájultak fürdés közben. Mire észrevették a leányok hosszas időzését, Antonievics Ljubica már meghalt, barátját még nagy nehezen lehetett életre keltetni, de ő is súlyos beteg. A vizsgálat megindult.

— Holland-Indiában Paloeveh kitört a Rakatind vulkán, mely még a közeli szigeteket is előntötte lávájával. Szörnyű tengerhullámmás is volt, mely átcsapott a szigeteken. Csak emberéletben ezernél több pusztult el. Akik életben maradtak, azok megéhséggel küzdenek.

— Halálos repülőszerencsétlenség áldozata lett három társával Drouhin francia pilóta, ki az Oceán átrepülésére készült, de százötven méter magasból lezuhant még a próbánál. A szerencsétlenség okát nem tudják.

— Messze-messze Oroszországban él egy helységben Goncsár András, aki 1914.-ben elment a világ háborúba. Goncsár András az orosz frontra került s fogságba jutván 1916-ban adott magáról életjelt. Az azóta eltelt tizenkét éven át Andrásról nem hallották Pécsen lakó szülői semmit sem, míg most levelet hozott tőle a posta édes apjának Goncsár Mátyásnak. A levélben megírja András pontosan, hosszú címmel, hogy hol van, hogy ő cipézmester, megnősült, gyermekei vannak. Azt is megírja, hogy ott a környéken még hét magyar fiu maradt el, akik szintén itt vannak megtelepedve s sóvárgó szívvel gondolnak haza, — ahová megtérniök nem lehet!

— Európa és Amerika között a posta forgalmat most egy kombinált módszerrel akarják meg rövidíteni. Ugyanis, mikor egy gőzös elindul Amerikába, egy repülőgép fog utána menni friss postával s a repülőgép utközben a tengeren leszáll a hajóra. Mikor pedig a hajó Amerikát már vagy egy napi járásra megközelelti, a repülőgép felszáll a hajóról s elrepül Amerikába. Így már is két teljes napot lehet nyerni, amit a kereskedő világban nagyon méltányolnak. Az első kísérlet e hó 8.-án történik Franciaországból s 17.-én már vissza Amerikából. Ha sikerül a kísérlet, mindenesetre ki fogják mó-

dolni, hogy még nagyobb előnyöket érhesse nek el.

— A Vezuv tüzhányó Olaszországban ismét kitört. Hetven méter szélességben folyik a láva tömeg, de a Vezuv oldalán épült falvakat egyelőre veszedelem nem fenyegeti.

— A Krassin hajó ismét elindult Amundsen felkutatásra az északi sark felé.

— Az olasz tenger alattjáró hajó Briani kikötő közelében beleütközött egy hadihajóba s azonnal elsüllyedt. A mentési munkálatok azonnal megindultak s már sikerült is a hajót pár méter magasra a huszonhét méter mélységből kiemelni, midőn a láncok elszakadtak s a hajó visszaesett a tenger fenekére. Eddig még a katonák mind éltek a hajón, de ekkor megszakad minden összeköttetés a mentőkkel. Azután újra nagy eréllyel indult meg a kiemelés munkája. Dél előtt még éltek a katonák a hajóban, de estefelé, hat óra tájban, mire a hajót kiemelték a tengerből, már egy ember sem volt életben. Megölte őket az akkumulátorokból kifejűdött mérges gáz. A hajón harmincegy halott ember van. Az első orvos ájultan rogyott össze, ahogy a hajóra ment, pedig gáz védőt viselt. Így a hajót fel sem nyitották, hanem azon mód elszállították Póába s ott fogják a szerencsétlen katonákat, mint a nemzet halottjait eltemetni.

— Felvágta konyhakéssel a hasát Bertics Artur zágrebi gazdag kereskedő, attól való féltelmében, hogy nyomorba jut. A gazdag kereskedő egyedül élt s már hosszabb idő óta idegbajos volt.

— A mexikói ártatlanul letartóztatott apácákat szabadlábra helyezték, de előbb alá kellett írniök nyilatkozatban, hogy elfogadják az új egyházi törvényeket.

— Angliában már kilenc nő polgármester van Liverpool városnak is nő polgármestere van.

— Londont esetleges orosz támadás ellen tizenkét repülő rajjal, összesen háromszáz repülőgéppel védelmezik. Londonban ujabban kommunisták és bombák után kutatnak. (Béke paktum?)

— Nagysomkuton (Románia) a gazdákat áruhában maguk a csendőrök fosztogatták. Tizenhat gazda összeállt, elfogták a csendőröket s jelentést tettek az esetről. Erre letartóztatták a tizenhat gazdát s csak több nap múlva engedték őket szabadon.

— A palicsi fürdőtelep egyik szállodáját, mely még régi s nádal volt fedve, egy gyakorlatozó pilóta főhadnagy jelző rakétájával véletlenül felgyújtotta. A szálloda leégett s az okozott kár elég nagy, habár egy jó része biztosítás útján megtérül.

— A Bahama szigetek Nassau nevű városában meghalt az utolsó rabszolga, természetesen most mint szabad, birtokos ember, százöt éves korában. Annak idején Afrikából hozták ide a rabszolga kereskedők s itt szabadult fel a polgár háború idején. A város diszes temetést rendezett az utolsó rabszolga tiszteletére.

— Agyonlöttek Zágrebben egy beográdi hírlapírót. A beográdi „Jedinstvo“ című újság szerkesztőjét: Risztovics Vladát Sunics József 23 éves géplakatos az elmúlt vasárnapra virradó éjjel két órakor az utcán agyonlötötte revolverrel. A lapszerkesztő átutazóban volt Beográdból Susák felé s az éjszakát Zágrebben töltötte. Risztovicsot előbb egy kerti helyiségben megverte egy csomó fiatalember s miután a rendőrségen panaszt tett, egy detektív a kórházba kísérte, hogy sebeit bekötözzék. A kórházból való eltávozása után az utcán Sumics József háromszor lőtt rá, majd egy lövéssel a kísérő detektívot, egy másik lövéssel pedig egy arra haladó bankhivatalnokot sebesített meg a lövöldöző. Risztovics azonnal meghalt a helyszínen. A merénylő 6-szor lőtt. A gyilkosság oka az, hogy Risztovics lapjában — a hetenkint kétszer megjelenő „Jedinstvo“-ban féktelenül izgatón írt Redics és Pribicsevics ellen, s ezek ellen felháborító módon még a gyilkosságot is megengedhetőnek vélte. Ezt ő róla mindenki tudta. Azért csudálatos, hogy mégis elmerészkedett Zágrebbe, ahol per sze hamar felismerték s inzultálták. A gyilkost rövid szökési kísérlet után letartóztatták, mikor is kijelentte, hogy tettét azért követte el, mert Risztovics folytonos izgatása a horvátok ellen nagyon felháborította s midőn még azt is látta, hogy Zágrebbe mert jönni, elhatározta, hogy Risztovicsot megöli. Ezt meg is tette. Sumicsot már átadták a büntető bíróságnak, Risztovicsot kórházba vitték, felboncolták s másnap titokban elszállították Beográdba. A gyilkosság úgy Zágrebben, mint Beográdban mély hatást keltett.

— Bukarestben az egészségügyi miniszterium vezérfelügyelője Cammer Károly mérnök lemondott állásáról, mert nem nézhette azt a sok „képzelet felülmúló visszaéiést, aminek szemtanuja volt“. Cammer hiába tett jelentést, mert mindenki csak azt nézte, hogy mielőbb meggazdagodjék s ő ezért inkább megváltott állásától. Cammer lemondó levele vagy feltűnést keltett Bukarestben.

— Kétféle mexikó város: Oaxaca és Pinotepas teljesen elpusztult. Mindkettőt földrengés pusztította el.

— Az égő repülőgép. Cononey angol repülőhadnagy a Minewaska nevű gőzessel Newyorkba érkezett, hol ünnepelesen fogadták. Elmesélte rette-

netes utját, amely a csodával határos. Három órai repülés után a gép hátsó része kigyuladt s azután az égő géppel kellett a tenger hullámaira leszállani. Itt meg attól féltek, hogy hat hordó benzinjük a tüztől felrobban. Végre a lángok szerencsére kialudtak s sok szenvedés után megtalálta őket a hajó, amely megmentette az utasokat.

— Lengyel oceanrepülők szerencsétlensége. Idrikovszky és Kubala lengyel pilóták az Oceán átrepülésére indultak. Már harmincegy órát repültek, mikor motor hiba következtében le kellett a tengerre szállaniok hol a gép szárnyai letörték. Husz óráig hánkolódtak a tengeren, s már minden reményt feladtak, hogy megmenekülhessenek, míg végre a német Samos nevű gőzös észrevette őket s egy óráig tartó küzdelem után sikerült a szerencsétlen repülőket a hajó mentő csónakjába felvenni.

— A tuberkulózis gyógyszerét felfedezte három japán orvos egy oltószer alakjában. A három orvos neve Arima, Aoyama és Ohnava, a szer neve pedig AO. Az oltószer a szervezetre ártalmatlan s ha a bőr alá fecskendezik, a beteg hőfoka leszáll, megkönnyebbül a test, s a köhögési inger megszűnik. Az új rendszerű gyógymóddal igen komoly eredményeket lehet elérni s a betegség bármely fázisában meg lehet kezdeni a gyógykezelést.

— Amerikában évente harmincötmillió kilogramm rágó gumit fogyasztanak, minek értéke 100 millió font sterling. A rágó gumi élvezete Európába is el fog jönni s itt is el fog terjedni.

— A rákbetegség elleni nemzetközi kongresszus összejött Londonban. A kongresszuson 52 állam volt képviselve. A kongresszuson 30 súlyos beteget mutattak be, akiket már huzamosabb idő óta rádiummal kezelnek. Az angol király a buchinhami palotában fogadta a résztvevőket.

— Hány fasista van? A Foglio d'Ordini utolsó számában kimutatást ad, hogy az összes taglétszám 379.308, melyből 56.000 a nők száma, ezek asszonyok. Van azután fiatalok női tag, vagyis leány 288.000. A fasista egyetemi ifjuság száma 10.415. A fasista milicának 430.000 tagja van. Egyéb tag van 590.000.

— Kissé furcsán hangzó hír. Egy beteg tehén leheletétől Csekén (Bihar megyében) Palla Anna és annak 12 éves leánya meghalt. A beteg tehén elhullott és ezért Reste Joan a bőrét le akarta nyuzni róla. Néhány metszés után erős fájdalmak lepték el és az egész teste megdagadt. Közkórházba szállították. (Lehet, hogy az istállóban a tehén jászla alatt levő földből mérges gázok ürültek, melyek a tehenet Palla Annát és lányát megmérgezték. Reste véletlenségből pont akkor betegedett meg, de megbetegedett volna akkor is, ha nem bőrzött volna.)

Terjessze és olvassa a „MURAVIDÉK“-et

— A kommunista gyanus embereket a francia kormány legutóbbi határozata szerint az ország területéről kiutasítják.

— Ötven millió drachma váltság díjat követelnek rablóbanditák Görögország janinai kerületében elrabolt két képviselőjelöltért.

— Beeskereken a rendőrségen megverték két cigányprimást, mert a vendéglőben, paráncsra magyar nótákat játszottak.

— Frankfurtban felrobbant Opper Frigyes rakéta autója, melyet vasuti pályán, — azután a rakéta csónakja is, amelyet a Rajnán próbáltak ki. Opper és két mérnöke a vízbe ugrottak s úgy menekültek meg. A kísérletek azért tovább folynak.

— Az őrmester agyonlőtte a kapitányt. Beogradban az egyik kaszárnyában Belanovics Zsivkó őrmester délen kihallgatásra jelentkezett a paráncsnokánál Dodics kapitánynál. A kapitánynak egy cédulát nyújtott át s midőn az az íróasztala mellett a cédulát olvasta, az őrmester háromszor rálőtt. Midőn az őrmester látta, hogy nem menekülhet el, maga magát is agyonlőtte. A gyilkosság ugylátszik boszu műve, mert a kapitány az őrmestert nemrég tizenöt napi fogsággal sújtotta bizonyos szabálytalanságért.

— Forgószél és óriási jégverés Németországban. Bamberg és Niederrhausen környékén galambtojás nagyságu jég esett, a kár óriási. A villám sok helyen becsapott, fák dőltek ki, több vonat a nyílt pályán megállott. Sok gyár és raktár nagy károkat szenvedett. Sebesült is sok van. A kár sok millió márka.

TORMA.

Bort venni készül.

»Korcsmáros Ur! Mit nézeget annyira abban a kutban?»

»Elakarok menni bort venni, hát — mondok, — előbb megnézem, mennyi vizfink van!»

Mit ad a többi vendégnek?

A szobaleány véletlenül az egyik vendég ruháját végig öntötte a mártással.

A háziasszony ezért megdorgálja:

»Édes lányom, maga rém ügyetlen. Hát már most mit adunk a többi vendégnek, ha maga így pazarol?»

Aki nem született.

Tanító:

»Mondd csak, kis fiacskám, mikor születettél?»

»Kérem szépen, tanító bácsi, én nem születtem.»

»No, hogy gondold ezt?»

»Kérem, nekem csak mostoha anyám van!»

A gyászjelentés.

X. ur a nyomdában megrendeli a saját gyászjelentését.

»Minek az Önnek, még életében?» — kérdi a nyomdász X. úrtól.

„Hát tudja, kedves Barátom, a hitelezők miatt teszem! Azoknak fogom szétküldeni!”

A szünidőben.

„Jóska! Mennyi három meg három?”

„Én nem bánom akár mennyi! Mi most nem járunk iskolába!”

KÖZGAZDASÁG.

Jugoszláviában ezer kilométer kábelt fektetnek le. Az eddigi tervek szerint először is a Maribor, Zágreb, Ruma, Beograd, Nis kábelt fogják lefektetni; utána rögtön pedig a Beograd, Szubotica, Budapest vonal elkészítése van tervbe véve. Táviratilag Beogradba hívták a berlini Siemens és a londoni Electric Corporation képviselőit. A munka hét millió dollárba fog kerülni.

Magyarországon hat millió métermázsával nagyobb a gabona termés, mint a tavalyi jó közepes termés volt. Magyarországon általában az idén kiválóan jó termés volt. Az ország négy főterménye, a buza, a rozs, az árpa és a zab. Ezekből az idén a hivatalos becslések szerint negyvenegymillió métermázsá termett, míg tavaly harmincötmillió métermázsá. A többlet hat millió m. m. A gabona termés értéke, az átlag árakat véve alapul 1.062 millió pengő, míg tavaly 947 millió pengő volt a termés értéke. Kapás növényekre a hőség és a szárazság rosszul hatott, ám a szőlőknél jó közepes termésre lehet számítani. A jó gabona termésnek az ország gazdasági életére igen jó hatása van s ez a kedvező helyzet azután az ország életének minden más területén is emelkedést mutat.

Jugoszlávia kölcsön ügye. Az új kormány megalakulásakor szó volt arról, hogy az első javaslatok között lesz a kölcsön javaslat is, melyet a kormány igyekezni fog letárgyaltatni a parlamenttel lehetőleg minél előbb. A miniszterelnök azonban a kormány deklarációban már nem említi sem a kölcsön javaslatot, sem pedig a dinár stabilizációját. Ugy látszik, hogy a kormány nem akar addig ezekről az ügyekről beszélni, amíg nem lesz teljes biztonsága arra, hogy a kölcsönt tényleg meg is fogja kapni, tehát addig a stabilizációs javaslatot sem terjeszti be.

A jugoszláv-magyar határforgalmi bizottság ismét Szubotícára érkezett. Ez a két kormánytól kiküldött bizottság már két hónap óta tárgyal, hogy az összes határforgalmi és kettős-birtokosi kérdésekben közös meg-

állapodás alapján konvenciót hozzon létre. (Prekmurjéről is van szó??)

Országos vásár Turnicsén. A nyolcadiki országos vásárra felhajtottak a gazdák vagy hatszáz darab állatot. Ebből gazdát cserélt vagy 140 darab. Igen silány eredmény a mai pénz és takarmány szükségben. Ugy látszik, ilyen lesz a többi vásár is Prekmurjében ezután. (Határzár, vám politika!!)

Szerkesztő üzenete.

R. T. Szivből köszönöm az irántam tanusított jószágodat. K. urat ismételtén értesítettem. Örvendek a mielőbbi viszontlátásnak.

G. J. K. Mi baj van? K. tiszt.

B. M. P. Kérek szépen egy-egy kis tárcát v. egyéb mást. Kiváló tiszt.

K. L. Z. Csak nem beteg? Miért oly hallgatag? Szivből üdv.

S. S. D. L. Köszönet érte! Legyen szerencsém gyakran éfélekhez, vagy bármi alakuhoz. Kész hive.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA, augusztus 17.

100 kg.	Buza	Din.	240—250
»	Rosz	»	200—
»	Zab	»	200—
»	Kukorica	»	300—
»	Köles	»	200—
»	Hajdina	»	250—
»	Széna	»	50—65
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	150—200
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA augusztus 17.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.50	10.—
Üsző	6.—	7.—	8.50	9.—
Tehén	3.—	4.—	5.—	6.—
Borju	—	—	12.50	13.50
Sertés	—	—	15.50	17.—
Zsir I-a	—	—	22.—	26.—
Vaj	—	—	—	35—45
Szalonna	—	—	25.—	28.—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1.—

Pénz.

1 Dollár	=	Din.	56.70
1 Pengő Budapest	=	»	10.—
1 Schil. Bécs	=	»	7.99
1 Kor. Praga	=	»	1.67
1 Lira	=	»	2.46
Zürichben 100 Din	=	9.135	srk.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Razglas.

Županstvo občine Tišina razglašá, da se vrši v novo vpeljani

ŽIVINSKI in KRAMARSKI SEJEM

dne 10. aprila in 7. septembra vsakega leta — in tudi že letos.

Vabimo vse prodajalce in kupce na ta novi veliki sejem.

Za govejo živino se ne plača nobena pristojbina.

Županstvo občine Tišina.

Mesečno sobo

z električno razsvetljavo z ali brez hrane iščem. Ponudbe na upravo lista pod „PRIJETEN DOM.“

Elköltözés

miatt **eladok** szabad kézből legolcsóbb áron nagyon szép szoba berendezéseket, háló-, ebédlő-, uri-, női-, iroda, fürdőszoba, konyha és éléskamra berendezéseket. Garderobe szekrényeket, ágyneműket, matracokat, lószórt, kályhákat, képeket, szőnyegeket stb. E tárgyak megtekinthetők

P. VOGLER-nél
CANKOVÁN.

Matične knjige

za občine se dobijo pri

IZIDOR HAHN

trgovina z papirjem
v MURSKI SOBOTI.

Rádiók

Rádióalkatrészek

Lámpák, Batteriák

Puch

Biciklik

Motorkerékpárok

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben

Murska Sobota.

Megérkeztek legújabb

1929. évi

divatlapok

kaphatók: HAHN IZIDOR könyvkereskedésben
Murska Sobota.